

Warszawa, 20 maja 2022 roku

Sprawa: Oświadczenie senatora
Znak sprawy: DD3.054.141.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie pana senatora Jana Marii Jackowskiego złożone 25 lutego 2022 r. w sprawie zmian dla rodzin zastępczych wprowadzonych od 2022 r., proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Obecne rozwiązania podatkowe dla rodzin zastępczych

Ustawa PIT[1] uzupełnia rozwiązania zawarte w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie świadczeń otrzymywanych przez podatników pełniących funkcję rodziny zastępczej, przy czym w podatku PIT pomoc dla tych rodzin polega w szczególności na zwolnieniu z opodatkowania licznych świadczeń otrzymywanych przez rodziny zastępcze.

Zwolnieniem w PIT objęte są m.in. świadczenia w postaci: (1) kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, (2) dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka z niepełnosprawnością, (3) dofinansowania do wypoczynku dziecka, (4) pokrycia niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, (5) pokrycia kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki, (6) finansowania czynszu, opłat z tytułu najmu, opłat za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, i innych związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym.

Oprócz zwolnień przedmiotowych zastępczy rodzice są również beneficjentami ulgi na dzieci, a od 1 stycznia 2022 r. korzystają także z prawa do:

- kwoty wolnej od podatku w wysokości 30 tys. zł oraz wyższego progu dochodów w wysokości 120 tys. zł,

- ulgi dla rodzin 4+, która polega na zwolnieniu z opodatkowania do kwoty 85 528 zł przychodów z pracy etatowej lub z umowy zlecenia¹ (na skali) oraz przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej (z wyłączeniem karty podatkowej), uzyskanych przez podatnika, który jako opiekun prawny, rodzic, w tym zastępczy, sprawuje opiekę w stosunku do co najmniej 4 dzieci w roku.

Ponadto do przychodów rodziców zastępczych (uzyskanych z pracy na etacie, z działalności wykonywanej osobiście na podstawie umowy zlecenia, lub wypłaconych przez organ rentowy) mają zastosowanie szczególne przepisy [2], które umożliwiają płatnikom pobór zaliczek na podatek w wysokości nie wyższej niż obliczonej na dzień 31 grudnia 2021 r. Zatem jeśli w styczniu płatnik pobrał zaliczkę wyższą niż wynikająca z zasad obliczenia z 2021 r., to zapewne nadwyżka ta została już zwrócona podatnikowi przez płatnika.

Proponowane zmiany w ustawie PIT

Zgodnie z zapowiedzią rządu przygotowano projekt zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, który wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społecznym. 22 kwietnia 2022 r. projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw został przyjęty przez Radę Ministrów i przekazany do Sejmu RP. Projektowi nadano numer druku 2186 i jest on dostępny pod adresem: <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?id=1F51377B9E4EFF53C125882C005FC552>.

Projekt wprowadza kolejne korzystne zmiany, w tym na etapie poboru zaliczek na podatek. Proponuje się, aby już od 1 lipca 2021 r. stosowano obniżoną o 5 punktów procentowych stawkę podatku, która występuje w skali podatkowej, czyli z 17% do 12%, co będzie się wiązało z likwidacją źle ocenianej ulgi dla klasy średniej. Ponadto projekt powraca do sprawdzonego rozwiązania dla osób samotnie wychowujących dzieci w zamian za ulgę 1500 zł, czyli preferencyjnego obliczania podatku przez osoby samotnie wychowujące dzieci (z modyfikacją w stosunku do wcześniejszych rozwiązań).

Dodatkowo projekt rozwiązuje problem podatników, którzy mają różne źródła przychodów (np. z etatu, emerytury lub zlecenia) albo tego samego rodzaju przychody uzyskują od różnych płatników. Dzięki przyjętym rozwiązaniom każdy płatnik (w tym zleceniodawca) po otrzymaniu od podatnika oświadczenia w tej sprawie, będzie realizował kwotę wolną od podatku (30 000 zł) na etapie poboru miesięcznych zaliczek. W praktyce będzie to polegać na pomniejszeniu zaliczki na podatek o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, 1/24 kwoty zmniejszającej podatek albo 1/36 kwoty zmniejszającej podatek, czyli o 300 zł, 150 zł albo 100 zł, gdyż dla obniżonej stawki podatku w wysokości 12% kwota zmniejszająca podatek to 3 600 zł (kwota w tej wysokości generuje kwotę wolną od podatku 30 000 zł).

¹ wynagrodzenia uzyskiwane z umów o prowadzenie rodzinnego domu dziecka, o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, o sprawowanie funkcji rodziny pomocowej i o świadczenie usług polegających na sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich należy traktować jako przychody z umów zlecenia i tym samym, w przypadku spełniania pozostałych warunków, stosować wobec nich ulgi podatkowe przewidziane dla tego rodzaju przychodów.

Na tych zmianach skorzystają wszyscy podatnicy, którzy opodatkowują swoje dochody według skali podatkowej. Dotyczy to również osób, które pełnią funkcję rodziny zastępczej.

Zmiany w zakresie podziału i uwzględniania kwoty zmniejszającej podatek maksymalnie przez trzech płatników mają wejść w życie z początkiem przyszłego roku.

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.) – ustawa PIT.
2. Rozporządzenie Ministra Finansów dnia 7 stycznia 2022 r. w sprawie przedłużenia terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (Dz. U. poz. 28) oraz art. 53a ustawy PIT.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Sekretarz Stanu

Artur Soboń

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/